

Év eleji felmérés

A kínai nagy fal

A kínai nagy fal (népszerű magyar átírása: Csang cseng) az i. e. 3. század és i. sz. 17. század eleje között Kína északi határán épített erődítményrendszerek összessége, amelynek célja az volt, hogy a földművelő Kínát megvédje az északi nomád törzsek, főleg a hunok támadásaitól.

A nagy fal valójában soha nem volt összefüggő fal, különböző erődítményekből állt, amelyeknek jellege és elhelyezkedése a mindenkori politikai helyzettől függően változott. Az első védelmi rendszert Qin Shi Huangdi [csin Si Huang-ti] kezdte kiépíteni az i. e. 210-es években a hadakozó fejedelemségek korának korábbi falszakaszait felhasználva. A későbbi dinasztiák némelyike új erődítményeket húzott fel, míg más korszakokban a falat egyáltalán nem használták. A ma látható falszakaszok az 1368 és 1644 között uralkodott Ming-dinasztia idején épültek; ezeket már téglából emelték, de a korábbi erődítmények fő építőanyaga a döngölt föld volt.

Mivel a fal nem összefüggő, egységes építmény, hanem különböző korokban épült falszakaszok összessége, pontos hosszát nem lehet megállapítani. Az egyik hivatalos adat a fal hosszát 6352 km-ben állapítja meg. A Ming kori fal legkeletibb végpontja a Shanhaiguan [sanghajküen] átjáró a Bohai-öböl partján, legnyugatibb vége pedig a Jiayuguan [csia Jü-küen] átjárónál található Gansu [kanszu] tartományban. A nagy fal nagy része hegyvonulatokon húzódik végig úgy, hogy a külső oldalon meredek sziklák vannak. A Ming kori fal külső borítása téglákból és kődarabokból áll. Belsejét döngölt agyaggal, illetve kőzúzalékkal töltötték fel. Magassága átlagosan 10 méter, szélessége a talapzatánál 7-8 méter, tetejénél pedig 4-5 méter. A falon nyíllövésnyi távolságra egymástól bástyákat, erődítményeket és az ellenség esetleges támadásaira füsttel és tűzjelekkel figyelmeztető jelzőtoronyokat építettek. A bástyákban, illetve az erődítményekben élelmiszert és fegyvereket tároltak. A falon és közelében csapatok állomásoztak, hogy időben jelezzék a külső támadásokat és a védelem első vonalául szolgáljanak.

Egy 2009-ben közzétett eredmény szerint a kínai nagy fal 290 kilométerrel hosszabb, mint eddig gondolták. Kína északnyugati területén archeológusok egy csoportja további ötszáz kilométer hosszú falrészletet talált.

A közhiedelemmel ellentétben a nagy fal nem látható szabad szemmel a világűrből. Csak néhány méter széles, és beleolvad a környezetébe, így az űrből lehetetlen észlelni. Az ezzel kapcsolatos városi legenda (hogy a nagy fal volna az egyetlen ember alkotta dolog a földön, ami a Holdról is látszik) egy 1932-es amerikai képregényből ered.

A kínai nagy falat az UNESCO 1987-ben felvette a világörökség helyszínei közé, de a fal ma napság sajnos nincs túl jó állapotban. Egy kis részét restaurálták ugyan a turisták, illetve egy Kínában általánosan elfogadott mondás miatt. A mondás szerint nem is igazi férfi az a férfi, aki még nem járt a nagy falon. A fal jelentős része azonban az enyészetnek van kitéve, s így bizonyos szakaszai mára már szinte eltűntek. A falat a lakosok sem kímélik. Gyakran a fal tégláit hordták el a helyiek, hogy abból építkezzenek.

1. Válaszolj az alábbi kérdésekre!

Mettől meddig épült a fal? _____

	2
--	---

Milyen célból emelték a falat? _____

	1
--	---

Ki és mikor kezdte el az építkezést? _____

	2
--	---

Milyen anyagokból készült a fal? _____

	2
--	---

Milyen módon figyelmeztették az embereket, hogy ellenség közeleg? _____

	2
--	---

Hány kilométer hosszú – jelenlegi ismereteink szerint – a nagy fal? _____

	1
--	---

2. Rajzold le a fal keresztmetszetét, és jelöld rajta az adatokat centiméterben!

	4
--	---

3. Miért nem lehet a fal pontos hosszát megállapítani?

	4
--	---

4. Bizonyítsd be, városi legenda, hogy a kínai nagy fal a világűrben is látható!

	3
--	---

5. Hány éve a világörökség része a kínai nagy fal? _____

	1
--	---

6. Mi okozza a fal állapotának rohamos romlását? _____

	2
--	---

7. Készítsd el a szöveg vázlatát!

1. _____ 4. _____
2. _____ 5. _____
3. _____ 6. _____

	6
--	---

Összesen:

	30
--	----